

Градска библиотека „Владислав Петковић Дис”

Господар Јованова бр. 6, 32000 Чачак, тел: 032-340-960, 223-608

www.cacak-dis.rs e-mail: biblioteka@cacak-dis.rs

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ГРАДСКЕ БИБЛИОТЕКЕ „ВЛАДИСЛАВ ПЕТКОВИЋ ДИС“ У ЧАЧКУ У 2016. ГОДИНИ

УВОД

Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“ (у даљем тексту Библиотека) је матична библиотека Моравичког округа. Као јавна и матична библиотека Округа по Закону о библиотечко-информационој делатности припадају јој посебна овлашћења за одржавање библиотечко-информационе мреже, унапређење културе читања, даљи развој струке и задовољавање културних и информационих потреба грађана из домена библиотечко-информационе делатности. Библиотека баштини традицију дугу 170 година од оснивања првог читалишта у Чачку 1848. године. Установа је добитник изузетних признања за свој рад (Вукова награда, Сурепова награда, Децембарска награда града Чачка), док су њени запослени остварили значајне успехе на културном и стручном пољу. Упркос неповољним факторима за пословање, на првом месту недовољно просторних капацитета, чачанска Библиотека је препозната као једна од активнијих установа културе, како у Чачку тако и у целој Србији, која својим стручним и програмским радом успева да прати актуелне трендове, прати корисничке потребе и активно ради на заштити културног наслеђа, промовисању културе читања, љубави према књизи и неговања књижевног српског језика и писма.

ФИНАНСИРАЊЕ БИБЛИОТЕКЕ

Као и ранијих година финансирање функционисања Библиотеке долазило је из неколико извора, од којих су најважнија буџетска средства оснивача. Остали извори финансирања су сопствени приходи, буџет Министарства културе и информисања (пројекти) и донације.

Укупно пренета и утрошена средства Библиотеци у 2016. години из средстава буџета износила су **32.502.467,53 динара (30.919.818,49 средства Града и 1.582.649,04 средства Републике)** од планираних 34.110.183,00 динара (32.400.183,00 планирана средства Града и 1.710.000,00 планирана средства Републике). Процент извршења планираних средстава је 95,29%.

Током 2016. године остварен је приход од 100.000,00 динара по основу донације „Пошта Србије“ за штампање књиге добитника Дисове награде Томислава Маринковића, као и приход сопствених средстава у износу 1.077.604,06 динара.

Остварени приходи Библиотеке у 2016. години (са подацима за 2015. и 2014)

Ред. бр.	Опис	2016	%	2015	%	2014	%
1.	Приходи из Града	30.919.818,49	91,8	30.141.662,34	94,9	28.801.000,00	90,70
2.	Приходи из Републике	1.582.649,04	4,7	1.218.977,58	3,8	1.876.000,00	5,91
3.	Донације	100.000,00	0,3	70.000,00	0,2	253.000,00	0,7
4.	Остали извори	1.077.604,06	3,2	329.980,66	1,1	757.000,00	2,38
	УКУПНО:	33.680.071,59		31.760.620,58		31.755.000,00	

Стање средстава на текућим рачунима установе (рачун сопствених средстава и наменски девизни рачун код Народне банке Србије) 31. децембра 2016. године износио је 562.109,28 динара. У 2016. години остварен је суфицит у пословању од 237.888,82 динара, који је одлуком Надзорног одбора Библиотеке пренет у пословни фонд.

У 2016. години Библиотека је реализовала четири пројекта преко конкурса Министарства културе и информисања, за шта је укупно одобрено 1.710.000,00 динара за „53. Дисово пролеће“ (300.000,00 динара), објављивање Каталога легата Миливоја и Божидарке Филиповић (605.000,00), пројекат „Књижне инсталације за е-генерације“ (455.000,00) и за функционисање Матичне службе (350.000,00). Од ових средстава искоришћено је 1.582.649,04 динара.

ПРОСТОР И ОБЈЕКТИ

Библиотека у 2016. години није имала промене када је расположиви простор у питању. Библиотека је смештена у 821 м² простора, у шест одвојених целина: Управна зграда у Господар Јовановој улици бр. 6 (159 м²), простор у Дому културе (510 м²) и огранци у Заблаћу, Мрчајевцима, Прељини и Пријевору (укупно 152 м²). По укупној корисној површини Библиотека у Чачку је на самом дну матичних библиотека у Србији, са свега 7 м² на 1.000 становника. Расположиви простор се и даље одржава и унапређује, али старост већине објеката, непостојање изолације, неквалитетна столарија и други фактори који често нису у домену Библиотеке, као што је питање власништва и надлежности за одржавање зграда где је Библиотека само један од корисника, чине простор енергетски неефикасним, неусловним и надасве недовољним за потребе Општине Чачак. Поменутих 821 метара квадратних чини само 25 посто од прописа који предвиђа библиотечки „Правилник о националним стандардима“.

У првој половини 2016. године најављиван је од стране оснивача почетак реконструкције Дома војске за потребе нове зграде Библиотеке. Дом војске је одлуком Скупштине Града купљен 2010. године од Министарства одбране за потребе Библиотеке у Чачку. За ту намену Град Чачак је у свом буџету определио 52 милиона динара у 2016. години. Оснивач је тендер за извођача радова за послове реконструкције и адаптације зграде Дома војске расписао крајем 2016. године и до краја те године тендер није окончан.

У 2016. години решено је питање влажења зидова у огранку Библиотеке у Дому културе у Мрчајевцима (реконструкцијом крова зграде), али нажалост приликом извођења радова на постављању изолације и нове фасаде спољни зид који припада просторијама Библиотеке је прескочен и остала је стара фасада без изолације. Приликом постављања нове фасаде Библиотека није званично обавештена о тим радовима нити директор као одговорно лице.

Огранак у Пријевору налази се у неадекватном простору спрата Дома културе у том селу и током 2016. године извршени су разговори са представницима Месне заједнице, основне школе у Пријевору и оснивача, Града Чачка, око проналажења бољег решења за простор овог огранка. Решење је остављено за 2017. годину.

Током 2016. године на три одељења (Позајмно, Дечје и Стручно) замењена су улазна врата и постављена нова алуминијумска.

ЗАПОСЛЕНИ

Најважнији ресурс Библиотеке су њени запослени. Током 2016. године у Библиотеци је остао исти број запослених, укупно 27 стално запослених радника (26 пуно радно време). Одлуком о максималном броју запослених у јавном сектору, Библиотеци је у 2016. години одређено да може имати максимално 28 стално запослених. Библиотека је током 2016. године имала и до три запослена на привременим и повременим пословима, у складу са дозвољеним законским максимумом и расположивим средствима за исплате плата.

Број радника остао је непромењен иако је у 2016. једна радница отишла у старосну пензију. Средином октобра 2016. Библиотека је преко Града Чачка тражила запошљавање једног лица са ВСС на радном месту библиотекара које је остало упражњено одласком раднице у старосну пензију. Комисија Министарства државне управе и локалне самоуправе је донела Закључак 24. новембра 2016. године о давању сагласности на запошљавање једног запосленог са ВСС. План је да у 2017. години буде запослено на неодређено најмање једно лице са ВСС за послове библиотекара.

Стручна структура стално запослених радника Библиотеке повољна је и изнад просека на нивоу Републике. На стручним пословима ради 17 запослених са високом стручном спремом и пет са средњом, од којих 21 имају положене стручне испите и одговарајуће лиценце. Квалификациона структура запослених је повољна и изнад републичког просека у јавним библиотекама, али је број извршилаца, пре свега стручних радника недовољан, јер постојећи стандарди налажу да на сваких 6.000 до 8.000 хиљада становника буде запослен један библиотекар (ВСС) и један књижничар (ССС).

За разлику од 2014. и 2015. године, Библиотека је могла у 2016. да конкурише за јавне радове Националне службе за запошљавања из области културне делатности, што је значајан ресурс за реализацију послова који захтевају повећано ангажовање људства. Захваљујући томе два јавна рада су одобрена Библиотеци: „Отворена библиотека“ и јавни рад дигитализације библиотечке грађе (за лица са инвалидитетом). На јавном раду „Отворена библиотека“ током четири месеца (мај-август 2016) ангажована је докторандкиња Филолошког факултета у Београду, док су два лица са инвалидитетом средње стручне спреме четири месеца радила на послу дигитализације грађе (септембар-децембар 2016). Јавни радови су корисни и за ангажована лица, пре свега преко стицања нових знања, радног искуства и надокнаде за њихов рад.

БИБЛИОТЕЧКА ГРАЂА

Библиотечки фонд на дан 31. 12. 2016. броји 142.434 књига и сликовница, 531 наслов часописа и 151 наслов новина.

Укупно је 2016. приновљено **5.594 књиге и сликовнице**, што је наставак тренда смањења броја набављених књига у односу на претходне године (6.003 публикације у 2015. и 6.538 у 2014). Узрок томе треба тражити пре свега у поступку јавних набавки (у последњој години пре јавних набавки, 2013, приновљено је 7.690 књига и сликовница) и чињеници да је буџет за набавку књига у периоду 2014-2016. остао непромењен, а књиге су скупље сваке године.

Преглед по одељењима:

- Одрасло: 2.162
- Дечје: 1.135 књига и сликовница
- Научно: 420
- Завичајно: 494
- Марксистички фонд: 3
- Мрчајевци: 346 књига и сликовница
- Пријевор: 327 књига и сликовница
- Прељина: 342 књиге и сликовнице
- Заблаће: 321 књига и сликовница
- Покретни фонд: 39
- Стара и ретка књига: 2
- Легат МФ: 3

КОРИСНИЦИ БИБЛИОТЕЧКИХ УСЛУГА

У 2016. години укупно је уписано **5.962 корисника**, по одељењима:

- Одрасло: 2.860 корисника
- Дечје: 2.088
- Мрчајевци: 246
- Пријевор: 44
- Прељина: 271
- Заблаће: 453

У односу на 2015. годину дошло је до пада броја чланова Библиотеке, за преко 1.000, пре свега због смањења броја акција за бесплатно учлањење у Библиотеку. Процентуално, пад броја чланова Библиотеке је значајно већи од процента пада броја позајмљених књига или пружених услуга, што указује да акције бесплатног чланства не доносе сразмерно повећање и коришћења Библиотеке, њених услуга и грађе од стране локалне заједнице.

Процент обухваћености становништва чланством је на нивоу републичког просека, 5,19% (на 114.809 становника општине).

Укупно је током 2016. године пружено око 220.000 најразноврснијих услуга корисницима Библиотеке.

Ценовник услуга Библиотеке остао је непромењен, као и цена обнове чланарина у свим одељењима у односу на претходне године. Пуна годишња чланарина за кориснике старије од 15 година је 600 динара, средњошколци и студенти плаћају 400 динара, за млађе од 15 је 300 динара, породична чланарина (две чланске) је 800 динара, деца до осам година не плаћају чланарину, као и старији од 65 година, пензионери, одлични ученици, добровољни даваоци крви, лица у тешком материјалном положају (са потврдом Центра за социјални рад), итд. **Већина активних корисника Библиотеке по неком основу не**

плаћа чланарину или има могућност да плати умањену цену у 2016. години (колективно чланство 50% цене, попусти за одређене датуме током године, итд).

КОРИШЋЕЊЕ КЊИЖНОГ ФОНДА

На коришћење у 2016. години издато је укупно **190.465** књига, сликовница, часописа и новина, као и некњижне грађе (209.374 у 2015).

Књига и сликовница на коришћење је дато 175.057 (188.532 у 2015), часописа и новина 15.309 (20.621), и 99 (221) примерак некњижне грађе.

- Одрасло: 116.812 књига
- Научно: 3.158
- Завичајно: 880 књига, 2.720 новина и часописа, и 99 примерака некњижне грађе
- Дечје: 39.501 књига и сликовница
- Мрчајевци: 3.440
- Пријевор: 813
- Прељина: 3.155
- Заблаће: 7.298 књига и сликовница, и 80 часописа
- Периодика: 12.589 часописа и листова

Књижном и некњижном грађом услужено је 71.459 (78.265 у 2015) корисника.

- Одрасло: 37.337 корисника
- Научно: 2.387
- Завичајно: 352
- Дечје: 14.897
- Мрчајевци: 2.454
- Пријевор: 452
- Прељина: 3.072
- Заблаће: 6.610
- Периодика: 3.898

Услуге Интернет клуба користило је преко 5.000 корисника.

Број прочитаних књига по становнику: 1,52

Обрт књижног фонда: 1,229

КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНА ДЕЛАТНОСТ

Културно-просветни рад Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ поред мноштва књижевних програма намењених одраслима и деци, изложби, манифестацијама „Штампана реч“ и 53. „Дисовог пролећа“ у 2016. години обележила је организација и манифестације „Летњи дани културе“. Културно-просветна делатност установе још није организована преко посебне организационе јединице, тако да тај важан посао обавља више запослених ангажованих у различитим одељењима. Библиотекар Марија Радуловић највећи део свог радног времена посвећује културно-просветној делатности установе. На овом пољу Библиотека је остварила важне резултате, остварујући велики број активности које популаришу књигу, читање и културне вредности кроз рад скоро свих одељења.

У току 2016. године Библиотека је реализовала манифестацију са изложбом „Штампана реч“, која је 18. пут била посвећена завичајном издаваштву и штампарству. У току трајања манифестације (фебруар 2016) организована су четири различита програма.

Дисово пролеће, као манифестација од посебног значаја за Град Чачак, реализована је 53. пут од 10. марта до краја маја 2016. У току тог периода укупно је одржано 25 различитих програма манифестације, објављено је пет публикација и угошћено више десетина гостију Дисовог пролећа. Програме 53. Дисовог пролећа пратило је преко 2.000 посетилаца.

Библиотека је у 2016. години по други пут организовала летњу културно-забавну манифестацију „**Летњи дани културе**“, са преко 20 различитих програма који су реализовани током јула и августа 2016. године. Извештај о реализованој манифестацији саставни је део Извештаја о раду Библиотеке и налази се на крају овог документа.

У 2016. години Библиотека је организовала пет изложби, шест читања поезије, 14 књижевних промоција, седам предавања, једну конференцију за медије:

Изложбе (5)

- 11. фебруар – Изложба чачанског издаваштва „Штампана реч“
- 7. март - „Далеко у нама“, изложба калиграфски исписаних песама Диса и Попе аутора Божидара Плазенића
- 16. мај – Изложба дигиталне фотографије „Објективом кроз књигу“
- 27. мај – „Изнад пролазности“, изложба посвећена добитнику Дисове награде, аутор Милица Баковић
- 8. септембар – „Минијатура на зрну грашка“, изложба минијатурне књиге из фонда НБС, аутора др Дејан Вукићевића

Читања поезије (6)

- 1. април - Стихобус (програми у 3 школе)
- 23. мај – Владан Матијевић : Песме и разговор
- 12. август – Младост живи поезију, јавно читање на Градском тргу
- 16. децембар – Руско вече

Књижевне промоције (14)

Штампана реч (3)

- 30. март – Представљање 21. броја „Гласа библиотеке“, Музеј Народног позоришта, Београд
- 6. април – Промоција Дисовог пролећа у Лозници
- 15. април – „Постељице“ Оливера Недељковић
- 21. април – „Напет шоу“, Марко Шелић Марчело
- 26. април – промоција Дисовог пролећа у Културном центру Београда (добитници Младог Диса)
- 10. мај – „Океан“ Маше Сеничић
- 13. мај – Чачанска промоција „Поезија Бранка В. Радичевића
- 19. мај – Београдска промоција „Поезије Бранка В. Радичевића“
- 17. мај – „Едиција 1914-1918“, промоција едиције
- 19. септембар „Породична преписка кнеза Милоша Обреновића“ Татјане Брзуловић Станисављевић

24. октобар – „Издавачке тачке“ (промоција издавачке делатности Библиотеке на Сајму књига у Београду)

28. октобар – Промоција Дисовог пролећа на Сајму књига у Београду

Предавања (7)

21. март – Предавање о Дисовој поезији и животу (Техничка школа Пожега, Гимназија Пожега, ОШ „Емилија Остојић“ Пожега)

19. април – Предавање о Дисовој поезији и животу (Гимназија у Ивањици, Техничка школа у Ивањици)

9. новембар – Предавање о Михајлу Пупину Александре Нинковић Ташић (Факултет техничких наука, Висока школа техничких струковних студија, Сала Скупштине)

Писани медији објавили су скоро 200 текстова о програмима Библиотеке у 2016. години (обрађени **прес-клипинг**):

Ванлокална писана гласила (Политика, Блиц, Вечерње новости) 23 чланка

Чачанске новине 123 чланка

Чачански глас 44 чланка

Остварена међуинституционална сарадња:

НВО Алтернатива за Чачак, Општа болница у Чачку, Центар за социјални рад, Окружни затвор, Канцеларија за младе, Коло српских сестара, Мрежа Б.О.О.К. Београд, Дом здравља, Сарадња са приватним сектором (Борба, Велвет, Билборд), Средње школе

Учешће у манифестацијама других организатора

Ноћ Књиге, Дан града Чачка, Међународни сајам књига у Београду, Сајам књига у Гучи, Омладински фестивал *Дани урбане културе*, Дани европске баштине

Стручно усавршавање у оквиру културно-просветне делатности (Марија Радуловић):

- Ауторско право у библиотечко-информационој делатности , стручни семинар
- Вики-библиотекар, стручни семинар
- 2. семинар у оквиру пројекта „Инфо пунктови о ЕУ у библиотекама Србије у НБС
- Интерна обука за Cobiss 3 сегмент- позајмица
- Семинар Еутеке о ЕУ фондовима – пројектима и партнерствима
- Корисници библиотечких услуга, 13. Конференција БДС

Стручни рад

Марија Радуловић, као библиотекар задужен за културно-просветну делатност, била је ангажована на низу стручних послова и активности: координатор пројекта „Отворена библиотека“ и „Књижне инсталације за Е-генерације“, члан Дисовог одбора, лектура радова за „Глас библиотеке“, ревизија књижног фонда, члан жирија на окружној рецитаторској смотри у Г. Милановцу „Песнице народа мог“, рад у Клубу креативаца Teen spirit (одржана три састанка од 15. октобра до краја децембра), администрација Летњих дана културе 2016, делегат у Скупштини Библиотекарског друштва Србије, члан комисије за јавне набавке, члан Управног одбора Библиотеке.

Објављени радови:

- Марија Радуловић, „Отворена библиотека Чачка: до нових читалаца превазилажењем институционалних граница“, Глас библиотеке. Бр. 22 (2016), стр. 31-42.
- Марија Радуловић, „Ово је вечити напет шоу“, Дисово пролеће. Бр. 47 (2016), стр. 40-41.
- Марија Радуловић, Постер презентација „Отворена библиотека Чачка – до нових читалаца на мала врата“, 13. Међународна конференција БДС у Београду (13-14. 12. 2016)

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Библиотека је у 2016. години остварила значајан помак у издавачкој делатности, **објављивањем четири књиге, два часописа, два каталога и једног флајера.**

- 1) Томислав Маринковић, Издвојене тишине – едиција Књига госта Дисовог пролећа
- 2) Огњен Обрадовић, Отицања – едиција Токови (награда Млади Дис)
- 3) Поезија Бранка В. Радичевића: зборник радова са научног скупа, заједничко издање са Институтом за књижевност и уметност у Београду
- 4) Каталог Легата Миливоја и Божидарке Филиповић – едиција Завичајна библиографија, 20. књига
- 5) Глас библиотеке: часопис за библиотекарство – број 21
- 6) Дисово пролеће – број 47
- 7) Милица Баковић, (Не)обичан живот: каталог изложбе добитника Дисове награде
- 8) Оливера Недељковић, Тамара Јанковић, Штампана реч 2015 – каталог изложбе

РЕВИЗИЈА БИБЛИОТЕЧКОГ ФОНДА

У току 2016. године урађени су сви потребни припремни радови за реализацију обимног стручног посла ревизије библиотечких фондова Библиотеке, што је подзаконским актом обавеза установе која се спроводи најмање једном у 10 година.

Захваљујући квалитетном планирању, стручном кадру и извршеним припремама (у које спада и набавка додатне опреме у виду преносних бар-код скенера и колица за књиге) Библиотека непуне две недеље није радила са корисницима током јуна 2016. године.

Директор установе донео је одлуку о формирању Комисије за ревизију, која је након окончаног посла и утврђене испуњености свих услова за ревизију, расхodoвала из библиотечког фонда део грађе која је отуђена од стране корисника, похабана или неактуелна за даље чување у случају постојања већег броја истих копија.

НАДЗОР НБС

Редовни надзор над радом Библиотеке и њених одељења у Чачку спроведен је 18. октобра 2016. године од стране овлашћеног радника Народне библиотеке Србије.

ФИНАНСИЈСКО УПРАВЉАЊЕ И КОНТРОЛА

У 2016. години Библиотека је ушла у поступак успостављања Финансијског управљања и контроле (ФУК) пословних процеса у оквиру своје организације и постојећих процедура. Одлуком директора одређен је Руководилац и Радна група за ФУК,

дефинисани су основни процеси и извршена је прва фаза обуке у сарадњи са лиценцираном агенцијом одређеном од стране Града Чачка, Сегои групом.

ПРОЈЕКТИ

Пројекти Библиотеке у 2016. години:

- 1. Отворена библиотека Чачка**
- 2. 54. Дисово пролеће** (суфинансирано од стране Министарства културе са 300.000)
- 3. Књижне инсталације за Е-генерације** (суфинансирано од стране Министарства културе са 455.000)
- 4. Опремање простора за рад Омладинског клуба** (партнер у пројекту Канцеларије за младе)
- 5. Функционисање Матичне службе** (суфинансирано од стране Министарства културе са 350.000,00)
- 6. Еутека – ЕУ у вашој библиотеци** (партнер у пројекту НБС, Делегације ЕУ у Србији и Канцеларије за ЕУ интеграције)
- 7. Каталог Легата Миљивоја и Божидарке Филиповић** (финансирано од стране Министарства културе са 605.000)

РАД ОДЕЉЕЊА И СЛУЖБИ БИБЛИОТЕКЕ

ПОЗАЈМНО ОДЕЉЕЊЕ ЗА ОДРАСЛЕ ЧИТАОЦЕ

Позајмно одељење најфреквентније је одељење установе и најчешће коришћено од стране библиотечких корисника у граду, који су старији од 15 година. Ово одељење ради сваким радним даном у две смене, од 7,30 до 19 часова, као и суботом. У Одељењу је распоређено четворо радника (по двоје у смени, библиотекар са ВСС и књижничар са ССС): библиотекар Биљана Раичић и Душица Брковић, виши књижничар Душица Цибралитић и књижничар Милица Стовраг. У току 2016. године у Позајмном одељењу је током четири месеца од 01.06.2016. до 01.10.2016. са делом радног времена била распоређена Исидора Ђоловић, докторанд на Филолошком факултету у Београду, током трајања јавног рада „Отворена библиотека“.

Статистика Позајмног одељења у 2016. години:

Број уписаних чланова 2.860

Број издатих публикација 116.812

Број посета према категоријама чланова 37.337

Број посетилаца који нису унети у Кобис базу 900 (колективне посете ученика основних и средњих школа)

Број пружених услуга које нису унете у Кобис базу 1.500

Унапређење рада Одељења и опреме у 2016. години:

Током јануара и фебруара 2016. извршена је контрола стања фонда књига и расход похабаних и уништених књига белетристике. Урађена је и ревизија фонда Одељења од 07. 06. до 16.06. 2016. године у оквиру целокупне стручне ревизије књига у Библиотеци.

Због недостатка простора извршено је више пута померање фонда, као и издајање књига за депо, књиговезницу и расход.

Од опреме набављени су:

- ламинатор за пластификацију чланских карата
- две радне столице
- полица за књиге *Еутека*
- нова алуминијумска улазна врата
- колица за књиге

Стручно усавршавање:

Сви запослени Одељења стручно су се усавршавали током 2016. године учешћем на акредитованим стручним семинарима, форумима и радионицама, стичући нова знања и вештине из области рада са корисницима, стручној ревизији библиотечног фонда, ауторском праву у библиотечно-информационој делатности, коришћењу Википедије у промоцији и заштити културног наслеђа. Радници Позајмног одељења учествовали су у форумима Библиотекарског друштва Србије и посетили су Сајам књига у Београду у октобру 2016.

Културно-просветни рад:

Поред свакодневног рада са корисницима запослени овог одељења били су активни на пољу културно-просветног рада и организације програма који за циљ имају популарисање књиге и читања. Тако су радници Позајмног одељења у 2016. години учествовали у поставкама већег броја тематских изложби или изложби нових књига које су приновљене у том одељењу. Тематске изложбе биле су посвећене књижевном опусу познатих књижевника (Данила Николића, Томислава Маринковића), односно минијатурној књизи из фонда Народне библиотеке Србије, стручној књизи о Другом светском рату из фонда чачанске Библиотеке и руској књижевности поводом манифестације *Ноћ књиге*.

У Позајмном одељењу организоване изложбе посетио је велики број ученика основних и средњих школа Општине Чачак (укупно 45 одељења). Током ових посета запослени су упознали присутне о стању фонда и раду овог Одељења, историјату Библиотеке, о животу и раду Владислава Петковића Диса и погодностима уписа (бесплатне чланарине и попустима на колективне чланарине).

Радници Одељења учествовали су у организацији и вођењу следећих програма током 2016:

- Програм поводом проглашења и уручивања награда за најбоље читаоце Одраслог одељења (март, у припреми и организацији учествовале запослене у поменутом Одељењу)
- Промоција збирке песама *Океан*, аутора Маше Сеничић, добитнице награде *Млади Дис* (мај, водитељ програма Биљана Раичић)
- У оквиру програма поводом Дана града Чачка *Ноћ књиге* организовано је *Руско вече* (14. децембар, учесници програма Биљана Раичић, Милица Стовраг и Душица Брковић)

- Биљана Раичић у 2016. години активно је учествовала у формирању и раду Клуба креативаца Градске библиотеке.

Запослени у Одељењу вршили су контролу рада Интернет клуба. Више пута током године опомињани су несавесни читаоци за закашњења враћања књига у Библиотеку.

Поводом *Савиндана* 27.01.2016. организован је бесплатан упис у Библиотеку за ђаке и студенте, уписано је 118 корисника.

Поводом *Међународног дана младих* 12. 08. 2016. у Одељењу је бесплатно уписано преко 60 корисника узраста од 15 до 30 година.

Поводом *Светског дана студената* 17.11.2016. организовано је, за студенте, учлањење по 50 процената смањеној цени чланарине (уписано 20 корисника).

Поводом манифестације *Ноћ књиге* 16. 12.2016. организован је упис за све категорије корисника по 50 процената нижој чланарини (уписано 40 корисника од 18 часова до 22 часа).

ДЕЧЈЕ ОДЕЉЕЊЕ

Дечје одељење Библиотеке ради сваким радним даном од 7,30 до 19 часова у две смене, као и суботом од 8 до 13 часова, са читаоцима млађим од 15 година. У току 2016. године у Дечјем одељењу радиле су библиотекарке Маријана Лазих, Ана Станојевић и Јелена Дуковић. Дечје одељење Библиотеке примарно ради са децом узраста од 0 до 15 година.

Статистика одељења у 2016. години:

- 2.088 уписаних корисника
- 39.501 издата публикација
- 14.890 услужених корисника и 1.275 пружених услуга ван књижног фонда
- 1.131 приновљена књига
- 1.370 расходованих књига

Унапређење рада Одељења и опреме у 2016. години:

Током јануара и фебруара 2016. извршена је контрола стања фонда књига и расход похабаних и уништених књига белетристике. Урађена је и ревизија фонда Одељења од 07. 06. до 16.06. 2016. године у оквиру целокупне стручне ревизије књига у Библиотеци.

У јуну 2016. године извршен је премештај фонда и полица у Дечјем одељењу и измештен простор за запослене у простор Библиокутка, чиме је омогућено отварање дела за најмлађе читаоце у оквиру Дечјег одељења.

Приновљена опрема у 2016:

- ламинатор за пластификацију чланских карата

Стручно усавршавање:

Радници Дечјег одељења у току 2016. године наставили су обавезно стручно усавршавање у циљу даљег унапређења свог стручног рада, односно рада са корисницима.

- учешће на стручном скупу "Рани развој – брига свих нас", у организацији Предшколске установе "Моје детињство", а у оквиру пројекта "Вртић без граница"

- учешће на форуму библиотекара и књижничара Моравичког округа (предавачи: Весна Степановић и др Богдан Трифуновић)
- учешће на семинару о ревизији фонда (предавач Емина Чано Томић)
- учешће на семинару „Ауторско право у библиотечно-информационој делатности (предавачи Татјана Брзуловић Станисављевић и Драгана Столић)
- учешће на међународном стручном скупу „До креативног детињства“ (сарадња библиотека, невладиног сектора и приватне иницијативе у подстицању креативности код деце и младих) на Фестивалу хумора за децу у Лазаревцу, са излагањем на тему „Од вртића до библиотеке“
- учешће на округлом столу Фестивала сликовница "Чигра" у Пожеги на тему „Како расту сликовнице“
- учешће на семинару „Вики - библиотекар“ у Чачку (Ана Станојевић)
- одлазак на сајам књига у Београду (Јелена Дуковић и Ана Станојевић)
- учешће на семинару „Вики – библиотекар“ у Београду (Маријана Лазић и Јелена Дуковић)

Културно-просветни рад:

С обзиром да Дечје одељење ради са децом и младима у циљу њиховог културног уздизања, образовања и подстицања читања, изузетан важан сегмент рада је организација програма и сусрета са децом (у просторијама Библиотеке и на терену). У том смислу Дечје одељење је континуирано током 2016. године организовало програме, како самостално тако и у сарадњи са многобројним партнерима и пријатељима Дечјег одељења: предшколским установама „Радост“ и „Моје детињство“ и стручним радницима тих установа, основним школама и просветним радницима у Моравичком округу, Школском управом Чачак, организацијама и удружењима грађана која су посвећена раду са децом, издавачком кућом „Пчелица“ Чачак, писцима за децу, библиотекама у Србији и другима.

Током 2016. године Дечје одељење обележило је важне датуме за културу и просвету програмима или погодностима учлањења за своје кориснике: Школску славу Светог Саву 27. јануар, Дан библиотеке 10. март, Међународни дан дечје књижевности 2. април, Дан младих 12. август, итд). Организовано је више дружења са писцима за децу (Слободаном Станишићем, Милојем Радовићем, Софијом Димитријевић, Дејаном Алексићем), промоције књига и читања.

У раду са децом вртића и предшколског узраста доминира редовна активност **„Читам и растем“**, током које је остварено више десетина посета деце Одељењу, односно дечјих библиотекара јасленим и предшколским групама вртића на територији целе општине. Настављене су посете основним школама за популарисање читања и књига и чланства деце у Библиотеци (преко 20 посета). Приређено је више изложби у простору Одељења и Библиокутка поред Дечјег одељења, са стручним вођењем за ученике основних школа.

У октобру, током традиционалног месеца посвећеног деци, са ПУ „Моје детињство“ организован је квиз **„Библиогенијалци“**, током којег је 28 предшколских група ове установе, са 540 деце, прошло кроз квиз знања и образовања у организацији Библиотеке и ПУ „Моје детињство“. На завршној свечаност у Великој сали Дома културе у Чачку крајем октобра 2016. окупило се 500 деце са својим васпитачима и библиотекарима и уз програм, на којем је специјални гост био песник Дејан Алексић, уручене су награде најбољима у показаном знању. У 2017. години наставиће се квиз **„Библиогенијалци“**.

У оквиру програма „Руско вече“, којим је Градска библиотека обележила Дан града, у Дечијем одељењу је организовано читање руских бајки најмлађима

Додела награда најбољим читаоцима Дечијег одељења, уз извођење представе „Хоћу да студирам технику“ коју су припремили ученици драмске секције ОШ „Ратко Митровић“ са учитељицом Оливером Каранац, организована је на самом крају 2016. године.

НАУЧНО ОДЕЉЕЊЕ

Научно одељење представља највреднију целину рефернсне збирке књига и других научних и стручних публикација у општини Чачак са 17.300 монографских публикација. Ово одељење баштини и најзначајнију библиотеку целину Моравичког округа, легат Миливоја и Божидарке Филиповић са 3.000 изузетно очуваних књига објављених од прве половине 19. века до 1941. године. У 2016. години овај легат је у потпуности стручно обрађен, каталогизован, делом и дигитализован, и популарисан објављивањем капиталног *Каталога* о Легату захваљујући средствима Министарства културе и информисања.

У Научном одељењу током 2016. године радила су два радника са највишим стручним звањем библиотекара саветника, мр Маријана Матовић и Милица Баковић. Одељење ради сваким радним даном у две смене, од 7,30 до 19 часова, као и суботом од 8 до 13 часова.

Статистика Одељења у 2016:

Укупно је услужено **2.387 корисника** (32 ученика основног образовања, 729 средњошколаца, 995 студената, 5 радника у непосредној производњи, 445 радника из других делатности, 5 земљорадника, 176 осталих).

На коришћење у читаоници одељења издато је укупно **3.168 књига** (Општа група 522, Филозофија, психологија, логика, етика 202, Религија 165, Друштвене науке 402, Природне науке 364, Примењене науке 349, Уметност, архитектура, музика 396, Домаћа књижевност 233, Страна књижевност 141, Историја, географија, биографије 384).

Обрадом целокупног фонда Библиотеке у бази COBISS3, чиме је омогућена његова потпуна видљивост и олакшана доступност, међубиблиотечка позајмица и сарадња са установама и појединцима у Србији и иностранству из године у годину све више добија на интензитету. Корисници у Чачку су захваљујући томе могли да током 2016. године добију 30 публикација из других библиотека у земљи, док су истовремено корисници других библиотека из чачанске добили на коришћење 68 различитих публикација у штампаном и дигиталном облику.

Укупно је приновљено **420** наслова, на ревизији у јуну 2016. расходовано **109**, а у редовном расходу **28** публикација (расходовано **укупно 137**), депоновано **195**. Књига из фонда Научног одељења које нису обрађене у бази COBISS3 (стање после ревизије јуна 2016) је укупно **401** наслов.

Унапређење рада Одељења и опреме у 2016. години:

Библиотека целина Миливоја и Божидарке Филиповић је захваљујући пројекту код Министарства културе и информисања у потпуности стручно обрађена, каталогизована и пописана кроз објављену капиталну публикацију *Каталог Легата Миливоја и Божидарке Филиповић*.

Депо Научног одељења који је формиран у просторијама из Библиокутка сређен је у напуњен вишковима књига које се не могу сместити у Научном одељењу.

Обновљена опрема:

- ЛЦД рачунарски монитор

Стручни и културно-просветни рад

Радници Научног одељења објавили су већи број стручних и прегледних радова, као и новинских текстова, приказа и рецензија књига у новинама на веб сајту Библиотеке.

Маријана Матовић водила је неке од књижевних програма Библиотеке у 2016. години: промоција 21. броја „Гласа библиотеке“, књиге „Вујански крст патријарха Павла“, књиге „Постељица“.

Маријана Матовић одлуком директора Библиотеке именована је за председника Комисије за стручна звања у установи.

Маријана Матовић једна је од ауторки рада представљеног на научном-стручном скупу „Библионет“ у Крагујевцу 26-27. маја 2016, под називом *Легати и библиотеке целине у Градској библиотеци „Владислав Петковић Дис“ у Чачку*. Колегиница Матовић аутор је пројекта *Легат Миливоја и Божидарке Филиповић*.

У овиру 53. Дисовог пролећа Милица Баковић поставила је *три изложбе*: стална поставка која се односи на издавачку делатност Градске библиотеке у последње четири деценије; изложба издавачке делатности *52 Дисова пролећа*; трећа изложба је постављена у Позајмном одељењу за одрасле читаоце и представила је књижевни и песнички опус Томислава Маринковића, лауреата *53. Дисовог пролећа*.

У циљу промовисања књиге и завичајне баштине Чачка, у току 2016. године Милица Баковић редовно је приређивала текстове за локални лист „Чачанске новине“ које излазе једном седмично.

Милица Баковић наставила је попуњавање грађе за започети пројекат тј. израду монографије о постхумном повратку академске сликарке Милене Чубраковић из Рима у Бресницу. Планирано је да књига буде објављена до краја 2017. године.

Објављени радови

У уторак, 24. маја, из штампе је изашао 47. број часописа „Дисово пролеће“ (Чачак, 10-27. мај 2016), посвећен лауреату Дисове награде на 53. „Дисовом пролећу“, Томиславу Маринковићу. На стр. 42-43 објављен је текст Маријане Матовић „Цвет у пустари времена : заборављена песникиња Лепосава Лепа Ђорђевић“.

Милица Баковић ауторка је каталога изложбе посвећене Томиславу Маринковићу под насловом „(Не)обичан живот“.

У Зборнику радова са Библионета 2016, Легати и библиотеке целине / Библионет 2016, Крагујевац, 26-28. мај (Београд : Заједница матичних библиотека Србије ; Крагујевац: Народна библиотека „Вук Караџић“, 2016), објављен је рад Маријане Матовић „Легат Миливоја и Божидарке Филиповић“.

ЗАВИЧАЈНО ОДЕЉЕЊЕ

Завичајно одељење Библиотеке у Чачку већ деценијама ради на прикупљању, обради, чувању и промоцији књижне и некњижне грађе, усмене баштине, аудио-визуелног материјала и других видова културног наслеђа Чачка и околине. У ово наслеђе улазе публикације чачанских аутора, књиге и публикације о Чачку, грађа настала у нашем граду

и слично. Завичајно одељење је у 2016. години радило са са два стално запослена радника, вишим библиотекарим Оливером Недељковић и библиотекарим Тијаном Бежанић, док је на привременим и повременим пословима у Завичајном одељењу радила дипломирани библиотекар Тамара Јанковић.

Завичајно одељење ради сваког радног дана од 7,30 до 14,30 часова.

Статистика Одељења у 2016:

Фонд Завичајног одељења користило је **352** корисника (5 предшколаца, 8 основаца, 15 ученика средње школе, 48 студената, 33 радника у непосредној производњи, 217 радника из других делатности и 26 чланова из групе осталих корисника). Они су користили укупно **3.619** публикација: 979 монографских публикација (880 књига и 99 фотографија), 2.640 серијских публикација (2.285 бројева новина и 355 часописа). Библиотекари су за потребе 23 корисника вршили темељна и обимна истраживања, која су у три случаја подразумевала израду селективне библиографије и скенирање грађе мањег обима, а резултати истраживања су послати корисницима у електронској форми.

У току 2016. године приновљено је 488 књига (24 публикације су набављене куповином, 134 поклоном аутора и институција, 11 публикација су сопствена издања, 1 публикација је набављена разменом, а 305 обавезним примерком), 29 серијских публикација, 55 плаката, 163 фотографије (као поклон су добијене 122 јединице, а израђена је 41 јединица). Такође, селектовано је 1.743 новинских исечка (792 јединице о Драгачеву су ретроспективно набављене и инвентарисане), а прикупљене су 144 позивнице, 20 програма и 305 рукописа. Вредан поклон Одељење је добило са Математичког института САНУ: Споменица реалне гимназије (1938), Извештај Гимназије за шк. 1934/1935, Извештај Гимназије за шк. 1935/1936, Извештај Гимназије за шк. 1936/1937, Извештај Гимназије за шк. 1937/1938. Поред обавезног примерка, поклона завичајних аутора и институција и куповине путем јавне набавке, за фонд Завичајног одељења је од антиквара Срђана Стојанчева откупљена значајна ретка библиотечка грађа.

Обрада и заштита грађе: У узајамном каталогу је обрађено 600 публикација (490 књига, 39 серијских публикација и 71 фотографија). Укупно је обрађено 1.743 новинска исечка, 39 позивница, 6 програма и 204 рукописа.

Оливера Недељковић је учествовала у ревизији фонда Библиотеке током јуна, при чему је урађена и ревизија монографских публикација Завичајног одељења, серијских публикација и некњижне грађе каталогизоване у систему COBISS. SR.

У Народној библиотеци Србије је конзервирано 19 публикација из Завичајног фонда и библиотека целина које се налазе у просторијама овог одељења. У фасцикле од неутралног картона уложено је 155 публикација из Библиотеке целине Јована Давидовића.

У фебруару 2016. договорено је са представницима Компаније Слобода о преузимању обимне фото-архиве овог предузећа и листа који излази у оквиру Компаније, како би грађа била дигитализована и на овај начин сачувана. На исти начин, успостављена је сарадња са издавачима гласила „Фабричке новине“ и „Аутопревоз“, па су дигитализацијом бројева који су недостајали, у фонду завичајних серијских публикација попуњене празнине. Том приликом, од позајмљених фотографија из архива ових предузећа, одабране су јединице за скенирање. Такође, у децембру је дигитализована и лична архива чачанског фотографа Властимира Ђукановића (око 600 фотографија).

Објављене публикације и радови

Штампана реч 2015 : каталог 17. изложбе чачанског издаваштва / [аутор изложбе и каталога] Оливера Недељковић, Тамара Јанковић. - Чачак : Градска библиотека "Владислав Петковић Дис", 2016 (Чачак : Ластва). - 11 стр. : илустр. ; 21 cm

Оливера Недељковић је у 47. броју листа *Дисово пролеће* (10. мај- 27. мај 2016) на стр. 22-23 објавила текст „Песма као срж целог једног живота“, а у двоброју часописа *Библиотекар* за 2016. годину на страни 173-175 је под насловом „Албум старог Ниша“ публиковала приказ књиге *Ниш и Нишлије на фотографијама и разгледницама* Славице Кривокуће и Марије Чупић. Рад „Прилози за биобиблиографију Драгослава Грбића - светлост за будућа читања“ Оливере Недељковић објављен је у зборнику са 19. Сусрета библиографа у спомен на др Георгија Михаиловића (2014 [шт. 2016]). Исти аутор је написао поговор за књигу Момчила Настасијевића *Религиозно осмишљење уметности : есеји о уметности и ликовне критике* коју је крајем 2016. године објавила Уметничка галерија „Надежда Петровић“. У часопису *Школски библиотекар* бр. 8 (2016), на стр. 61-69, Оливера Недељковић је објавила превод стручног рада Јулије Николајевне Дрешер „Методика библиотерапеутског рада са децом“.

Тамара Јанковић је коаутор публикације Каталог Легата Миливоја и Божидарке Филиповић у издању чачанске Библиотеке. Такође, у Гласу библиотеке бр. 22 објавила је рад Прилози за чачанску библиографију : издавачко-штампарска продукција у 2015. години.

Стручно усавршавање:

Тијана Бежанић и Тамара Јанковић су похађале акредитован семинар на тему „Ауторско право у библиотечко-информационој делатности“, који су 20. септембра 2016. године у Регионалном центру за професионално усавршавање одржале др Татјана Брзуловић Станисављевић и др Драгана Столић из Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ из Београда. Сва три библиотекар похађала су акредитован семинар Вики-библиотекар 11. и 12. октобра 2016. године у Регионалном центру за професионално усавршавање у Чачку, који су одржали предавачи Александра Поповић, Оја Кринуловић, Миле Стијеповић и Бојан Николић из Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“.

Тијана Бежанић је похађала курс COBISS 3/ Каталогизација – почетни ниво у Народној библиотеци Србије од 21. до 25. новембра, да би 30. децембра стекла Дозволу за узајамну каталогизацију А.

Стручни и културно-просветни рад

Завичајно одељење традиционално од 1999. године организује изложбу чачанског издаваштва и штампарства „Штампана реч“, која је у 2016. години отворена 11. фебруара у простору Галерије Народног музеја у Чачку и трајала је до краја тог месеца. На изложби је приказан део богате издавачке делатности који је прикупљен у Завичајном одељењу током 2015. године и додељене су награде *Исаило А. Петровић* и *Даница Марковић*. „Штампана реч“ укључила је и промоције завичајног књижевног стваралаштва, па су у фебруару организоване следеће промоције:

- представљање 21. броја Гласа библиотеке (12. фебруар 2016) у Галерији Народног музеја
- промоција књиге мр Слободана М. Радуловића Вујански крст патријарха Павла (19. фебруар 2016. године)
- промоција едиције Деца читају српску историју ИК „Пчелица“ 23. и 24. фебруар 2016. године
- књижевно вече Друштва живих песника „Сајбер лирика“ 26. фебруара 2016. године

Од почетка марта 2016. библиотекарима Завичајног одељења континуирано истражују и припремају материјал за рубрику *Догодило се на данашњи дан* на Facebook страници чачанске Библиотеке. У току године постављено је 68 прилога.

У Музеју Народног позоришта у Београду 30. марта је одржано представљање 21. броја *Гласа библиотеке*, а непосредан повод за ову промоцију био је текст *Живот и његове кулисе — Десанка Деса Дугалић Недељковић* Оливере Недељковић.

У Уметничкој галерији „Надежда Петровић” у оквиру 53. „Дисовог пролећа”, 15. априла је одржано представљање књиге *Постељица* Оливере Недељковић. Поред ауторке, на промоцији су учествовале мр Маријана Матовић и мср Данијела Ковачевић Микић, као и ученице Музичке школе „Др Војислав Вучковић“ у Чачку.

Збирка завичајних фотодокумената чачанске Библиотеке представљена је 10. јуна 2016. године на Тематском округлом столу *Фотографија завичаја – као историјски извор, аутентични документ, литература, информација, уметност* у организацији Матичне библиотеке „Вук Караџић” у Пријепољу.

Библиотекарима Завичајног одељења Тамара Јанковић, мср, и Оливера Недељковић су са мр Маријаном Матовић из Научног одељења припремили рад и презентацију о библиотекама целинама у Градској библиотеци „Владислав Петковић Дис” на десетом стручно-научном скупу библиотекара Библионет 2016, који је одржан у Крагујевцу од 26. до 28. маја 2016. године у организацији крагујевачке Народне библиотеке „Вук Караџић” и Заједнице матичних библиотека Србије.

Оливера Недељковић је у оквиру Лета у библиотеци, успешно сарађујући са библиотекари Дечјег одељења, водила литерарне радионице 5. и 7. јула у Библио кутку Градске библиотеке.

У оквиру Фестивала сликовнице „Чигра”, који је од 8. до 10. октобра 2016. одржан у организацији Народне библиотека Пожега, Оливера Недељковић изложила је, уз пратећу презентацију, рад „Сликовнице у Библиотеци целини Јована Давидовића“ на Округлом столу који је окупио око 30 учесника из земље и окружења.

Радом Библиографија као јасан одраз биографије: Милева (Лазовић) Петковић (Чачак, 1882 – Београд, 1954) учествовала је на 20. Сусретима библиографа у спомен на др Георгија Михаиловића 18. новембра 2016. године у организацији Народне библиотеке „Др Ђорђе Натопшевић” у Инђији. Текст ће бити објављен у зборнику до наредних Сусрета библиографа.

Оливера Недељковић је сарађивала на пројекту „Књижне инсталације за е-генерације“, написавши пет приказа за сајт и исто толико сценарија за снимање трејлера којима су представљане изабране књиге.

Тијана Бежанић је припремила за излагање минијатурне књиге из Библиотеке целине Јована Давидовића које су изложене уз експонате изложбе „Минијатура на зрну грашка”, аутора др Дејана Вукићевића, у Одељењу за одрасле читаоце 8. септембра 2016. године. Преводила је резиме за радове чачанских библиотекара који су учествовали на Међународном стручном скупу у оквиру Фестивала хумора за децу у Лазаревцу, као и сажетке радова за Глас библиотеке.

Тамара Јанковић је сарађивала у оквиру пројекта израде Каталога Легата Божидарке и Миливоја Филиповића, при чему је била задужена за обраду заосталих адлигата у узајамном каталогу, испис библиографије, стручне консултације и рад на коначном обликовању библиографског пописа. Тамара Јанковић сачинила је регистре за зборник радова са Научног скупа одржаног 14. маја 2015. у Чачку Поезија Бранка В.

Радичевића, објављен 2016. године у издању Градска библиотека „Владислав Петковић Дис” и Институт за књижевност и уметност.

СТРУЧНО ОДЕЉЕЊЕ

Стручно одељење бави се стручном обрадом набављених књига, инвентарисањем, класификацијом, каталогизацијом и разврставањем по осталим одељењима Библиотеке. У Стручном одељењу током 2016. године радиле су три запослене, виши библиотекар Наташа Кривачевић, виши књижничар Снежана Планић и књижничар Бранислава Видојевић.

Статистика одељења у 2016:

Приновљена грађа: Од **5.594** књиге, у Стручном одељењу обрађено је укупно **5.214** монографских публикација.

Расходована грађа: редован расход **5.396** (Дечје 164, Заблаће 2, Мрчајевци 2, Научно 28, Одрасло 5.188).

Депонирана грађа: 195 књига.

Обрађена грађа: унете измене у 17.708 постојећих записа и обрађено 5.214 публикације; рад на укориченим књигама: 351 прекоричена књига са комплетном обрадом, израдом и штампањем налепница за наслов и аутора.

Стручни рад и унапређење рада Одељења

Радници Стручног одељења били су током 2016. године активно ангажовани на целокупној ревизији књижног фонда Библиотеке, у складу са важећим прописима и стандардима у тој области стручног рада.

Стручно одељење обезбедило је коауторе и стручни рад за издавање капиталног *Каталога легата Миливоја и Божидарке Филиповић*, кроз каталошку обраду грађе тог фонда у Научном одељењу, исправке библиографских података, унос недостајућих података, израде регистара, итд.

Радници Стручног одељења су учествовали на 13. Међународној конференцији Библиотекарског друштва Србије 14. 12. 2016. године, са прихваћеним излагањем „Корисници Градске библиотеке у Чачку“. Писани рад на ову тему биће објављен у Зборнику радова који се планира у 2017. години.

Стручно усавршавање

Радници Стручног одељења су у току 2016. године присуствовали следећим стручним скуповима, семинарима или конференцијама:

- Библионет конференција (Снежана Планић, Наташа Кривачевић Поповић)
- Сусрети библиографа у Инђији (Бранислава Видојевић)
- Вики-библиотекар семинар (Бранислава Видојевић, Наташа Кривачевић Поповић)
- Ауторска права семинар (Снежана Планић, Наташа Кривачевић Поповић)
- Корисници библиотечких услуга (13. Међународна конференција БДС) (Снежана Планић, Бранислава Видојевић, Наташа Кривачевић Поповић)

Наташа Поповић је посетила Библиотеку у Краљеву, у оквиру припрема за планиран прелазак у окружење Cobiss3/Корисничка база (прелазак у 2017. години).

Културно-просветни рад

Радници Одељења су у 2016. години реализовали три занимљиве изложбе у простору поред улаза у Библиотеку, поводом Нове године, Светог Саве и Дана државности Србије. Наташа Поповић је написала и три приказа књиге недеље.

Објављени радови

- *Глас библиотеке* „Од прве до последње књиге: Ревизија и отпис библ.-информац. грађе у Градској библ. „Владислав Петковић Дис“ (Наташа Кривачевић Поповић);

- *Каталог легата Миливоја и Божидарке Филиповић* (Снежана Планић, Наташа Кривачевић Поповић)

МАТИЧНА СЛУЖБА

Градска библиотека у Чачку врши функцију матичности, предвиђену чланом 22 Закона о библиотечко-информационој делатности (Сл. гласник РС бр. 52/2011), у четири општинске библиотеке са осам огранака, 44 школске библиотеке (34 основне и 10 средњих школа), три специјалне и у једној библиотеци општег типа у установи, у Моравичком округу. Матичној служби је актуелним законским и подзаконским актима поверен стручни надзор и активности на унапређењу библиотечко-информационе делатности, а обавља и послове културно-просветне делатности у општинама Чачак, Горњи Милановац, Лучани и Ивањица. За рад у Матичној служби распоређена су два радника, виши библиотекар Дубравка Илић и библиотекар Владимир Симић.

Статистика у 2016. години:

Матична служба обавила је у току године **163** посете библиотекама у Моравичком округу у циљу вршења надзора рада библиотека и стручне помоћи.

Министарству културе и информисања упућен је већи број извештаја о раду Матичне службе, извршеним надзорима, тромесечним, шестомесечним и годишњим активностима, плану рада за наредну годину и извештају о утрошеним средствима добијеним за функционисање матичне делатности.

Израђени су записници и достављени библиотекама над чијим је радом вршен надзор и Служби за развој НБС; прикупљени су анкетни листићи о подацима за 60 библиотека у Округу, који су након електронске обраде 3.600 података ажурирани кроз софтвер МБС.

Матична служба је реализовала око 160 сати обуке за око 150 библиотекара и више од 600 телефонских разговора ради пружања стручних информација колегама у Округу.

Служба је обавила селекцију и организовала поклањање књига вишкова за 10 библиотека основних и средњих школа Округа.

Рад на унапређењу стручне делатности

Старајући се о стручном усавршавању библиотечких и просветних радника Округа, Служба је за више од 200 полазника организовала два акредитована семинара, три предавања и три групне обуке из библиотечко-информационе делатности:

- Акредитовани семинар „Ауторско право у библиотечко-информационој делатности“, 20. 9.2016., Чачак, за 23 полазника из Моравичког округа

- Акредитовани семинар „Вики-библиотекар“, 11-12.10.2016., Чачак, за 20 полазника

- Предавање „Савремена библиотека и/или мултикултурална установа: зашто су нам празне столице“, 5.4.2016., Чачак, за 23 полазника

- Предавање на тему „Ревизија књижног фонда у COBISS систему“, јун 2016., Чачак, предавач Емина Чано Томић, НБС, са 20 стручних радника чачанске Библиотеке
- Предавање о животу и делу Михајла Пупина, 9.11.2016., предавач Александра Нинковић Ташић. Одржана су два предавања у Чачку: на Високој школи техничких струковних студија (за професоре и студенте) и за просветне раднике (њих 50 који су добили потврде о сатима стручног усавршавања) и за око 250 ученика основних и средњих школа Округа. Циклус од три групне обуке за 60 школских библиотекара Округа организован је:
- 10.11.2016. за лучанску и ивањичку општину, у сарадњи са Библиотеком општине Лучани у Гучи,
- 18.11.2016. за чачанску општину у Градској библиотеци у Чачку,
- 1.12. 2016. у Горњем Милановцу за библиотекаре ове општине, а у сарадњи са Библиотеком „Браћа Настасијевић“.

Дубравка Илић је била предавач на два стручна састанка Подружнице Друштва школских библиотекара Србије за Моравички округ, у Чачку, за 70 школских библиотекара на теме стручне класификације и примене УДК бројева, као и послова ревизије књижног фонда. Такође је била предавач на акредитованом семинару (ЗУОВ) за школске библиотекаре и просветне раднике у Матичним библиотекама у Шапцу, Сремској Митровици и Бору, и ОШ „Исидора Секулић“ у Београду.

Током године Служба је била ангажована на избору наслова и дистрибуирању књига за огранке, као и на замени радника, по потреби.

Радници Службе учествовали су у пословима ревизије књижног фонда на свим одељењима Библиотеке

Стручно усавршавање

Дубравка Илић је похађала два акредитована семинара, и стекла 10 сати стручног усавршавања у 2016. години:

- „Ауторско право у библиотечко-информационој делатности“, и
 - „Вики-библиотекар“,
- као и предавања која су организована у Чачку.

Учествовала је на Форумима БДС, који су организовани у Чачку, Крушевцу и Београду, X научно-стручном скупу „Библионет“ у Крагујевцу, као и 13. међународној научној конференцији БДС у Београду.

Дубравка Илић је у Лазаревцу на Међународном стручном скупу „До креативног детињства“ имала излагање „Од вртића до Библиотеке“ праћено видео-презентацијом, и које ће током 2017. бити објављено у Зборнику радова са Скупа.

Културно-просветна делатност:

- ангажовање током извођења програма 53. „Дисовог пролећа“, посебно на реализацији конкурса за ученике основних и средњих школа Моравичког округа (пристигао је 381 рад из 38 школа), рада жирија, организовање традиционалних лирских сусрета у Заблаћу
- организовање јавних часова о Владиславу Петковићу Дису у једној основној и четири средње школе у лучанској и ивањичкој општини, за око 400 ученика
- на реализацији програма „Стихобус“ у три основне школе и гостовање писца за децу Милоја Радовића, за 100 ученика
- организовање гостовања Слободана Станишића, писца за децу, и промоција другог кола едиције „Деца читају српску историју“, за 230 ђака из пет основних школа сеоског и градског подручја

- организовање програма доделе награда највреднијим читаоцима у огранцима на селу
- учешће у реализацији квиза „Библиогенијалци“, у сарадњи са Дечијим одељењем
- на 28. Међународни фестивал хумора за децу, одржан у септембру 2016. године, Служба је послала 40 радова предшколаца и ученика из Округа, присуствовала додели награда и организовала одлазак једног броја награђених ученика у Лазаревац.

Објављени радови

Дубравка Илић води летопис установе, и приређивач је текста летописа у часопису „Дисово пролеће“ и аутор текстова који се односе на информације о раду жирија за ученичке радове и награђеним ученицима.

ОГРАНЦИ БИБЛИОТЕКЕ

Библиотека има четири огранка у Заблаћу, Мрчајевцима, Прељини и Пријевору који служе становништву тих и гравитирајућих насеља за задовољавање културних и информационих потреба. Осим огранака Библиотеке у свим насељима нема других установа културе која раде у континуитету током целе године.

У библиотечком огранку у **Заблаћу** у 2016. години уписана су 453 читаоца, књигама је услужено и програмима присуствовало више од 7.000 корисника, дато на читање 7.288 књига, сликовница и часописа, приновљено је 365 књига и сликовница, а набављају се и часописи за децу „Невен“ и „Светосавско звонце“, који излазе месечно.

У одељењу је реализовано више од 200 радионица са 44 малишана - две групе полазника Припремног предшколског програма вртића у Заблаћу, и са 59 малишана – две групе полазника програма „Вртићи без граница 2“, као и са ученицима ОШ „Владислав Петковић Дис“ у Заблаћу, на теме читања и причања бајки, квизова знања прилагођених узрасним групама учесника радионица, препоручивање прочитаних књига вршњацима. Такође је организован циклус радионица „Против насиља“ намењен сузбијању вршњачког насиља, реализован са ђацима петог и шестог разреда, и израђен пано приказан на Међународном стручном скупу у Лазаревцу. У одељењу су организовани и одржавани састанци заједничке библиотечке секције у сарадњи са професорком Зорицом Ђаковић, часови српског језика за више и ниже разреде, као и часови веронауке, уз посебно представљање публикација из те области, намењених најмлађима.

У сарадњи са предшколцима и полазницима програма „Вртићи без граница 2“ и вапитачима израђена је инсталација (примењени рад) на тему „Пут од вртића до Библиотеке у нашем Заблаћу“ који је на 28. међународном фестивалу хумора за децу у Лазаревцу освојио прву награду.

У Одељењу у Заблаћу је, у сарадњи са Основном школом и предшколским групама ПУ „Радост“ и „Моје детињство“, организован програм доделе награде највреднијим читаоцима огранка за 2015. годину, коме је присуствовало више од стотину посетилаца.

У библиотечком огранку у **Мрчајевцима** у 2016. години уписана су 246 члана, услужено 2.454 читаоца и прочитано је 3.440 књига. Приновљено је 346 књига, од тога 47 сликовница. Ревизијом је отписано 103 књиге.

У одељењу је реализовано око 15 радионица са 32 полазника две групе предшколаца при вртићу „Звончица“ из Мрчајеваца. Радионице су одржаване једном месечно, пратећи програм рада васпитача, не рачунајући њихове редовне посете када су

читане и преприваване бајке и басне. Почетак године обележио је програм доделе награде највреднијим читаоцима за 2015. годину, одржан у малој сали Дома културе у Мрчајевцима. Програм је реализован у сарадњи са Основном школом и предшколским групама вртића у Мрчајевцима. Теме које су следиле су употпуњаване читањем књига из нашег фонда које су се односиле на те садржаје. Март месец је обележила радионица о пролећу и наравно прављење честитки за 8. март. Биљке, сетва, животињски и биљни свет, басне и бајке су биле предмет осталих радионица. У оквиру манифестације Дани урбане културе у Чачку, на фасади нашег огранка осликан је мурал са ликом Владислава Петковића Диса и том прилоком су два одељења основаца посетила библиотеку са професором ликовне наставе. У септембру тема традиција нашег народа је имала осврт на локалну манифестацију „Купусијада“ и учешће предшколских група у програму. У октобру тема је била јесен а у оквиру Дечје недеље библиотеку су посетиле све старије групе вртића „Звончица“, и два одељења ОШ у Мрчајевцима са професорком Славицом Бован. Зима као годишње доба, Нова година и зимске чаролије обележиле су крај 2016. године.

У библиотечком огранку у **Прељини** за 2016. годину уписана су 271 читалац (предшколаца 71, основаца 173, средњошколаца 1, радник 3, службеника 14 и 9 осталих), дато је на читање 3.155 књига, сликовница и часописа. У току године приновљено је 342 књиге (од тога 44 сликовнице) а набављају се и часописи за децу „Невен“ и „Светосавско звонце“ као и „Политикин забавник“ који се доноси из наше читаонице.

Одељење у Прељини ради један радни дан седмично (петком) а радно време је од 8 до 14 часова. Од укупног броја седмица у току године 37 је имало програм и рад са организованим групама корисника (не рачунамо нерадне дане као и дане када је период распуста). У Прељини функционише и ради вртић „Бубамара“ која је део Предшколске установе „Моје детињство“ из које су организовано долазиле три групе предшколаца. Прва група предшколаца са васпитачицама Горданом Раковић и Марином Пајић броји укупно 21 малишана, друга група представља старију-средњу предшколску групу са васпитачицом Славицом Рајовић и Маријом Поповић која броји 30 полазника. Трећа је група полчасних предшколаца из школе са васпитачицом Јеленом Секулић, којих има 19 и који су у школи у две смене које се мењају двоседмично. Рад са предшколцима се заснива на читању бајки, њиховом рецитовању, причању разних прича (често измишљеним), учењу лепог понашања, разговарању о разним празницима и осмишљавању програма за њих. Сарадња између установа је одлична а постоје планови, идеје и могућности за њихов напредак и усавршавање.

У библиотечком огранку у **Пријевору** у току 2016. године укупно је уписано 44 корисника, 452 корисника су услужена у огранку, издато је 813 публикација корисницима. У 2016. години у огранку је приновљено 327 нових публикација.

Због неадекватног простора огранка у Пријевору (спрат Дома културе, једини станар у делу зграде који је у лошем стању) у плану је пресељење у адекватнији и већи простор, који је примерен пре свега млађим корисницима.

ОДЕЉЕЊЕ ЧАСОПИСА

Одељење часописа прибавља, обрађује, чува и даје на коришћење све периодичне публикације (осим оних завичајне тематике). Ту спадају дневне новине, недељници,

часописи, магазини, листови и сва друга грађа која излази у серијама. У одељењу раде два запослена, библиотекар Мирко Дрманац и књижничар Љубиша Ћирковић, који део радног времена посвећује пословима дигитализације у Библиотеци.

Статистика одељења у 2016:

Одељење је посетило укупно 3898 корисника, од тог броја 3224 корисника је из групе осталих корисника, 648 службеника, 3 студента, и 23 радника у непосредној производњи. Издато је на коришћење укупно 12589 серијских публикација, од чега 12389 примерака дневне, недељне и месечне штампе и 200 свески часописа и укоричених новинских издања.

У 2017. години набављено је укупно 52 наслова часописа (129 свески). Од тог броја 7 наслова је набављено куповином, 12 наслова разменом, 31 наслов је добијен као поклон а 2 наслова су сопствено издање. За читаоницу је набављано укупно 14 наслова дневних, недељних и месечних новина и то: 5 наслова дневне штампе (*Блиц, Вечерње новости, Данас, Политика, Спорт*), 8 наслова недељне или двонедељне штампе (*Базар, Време, Политикин забавник, Печат, Нин, Илустрована Политика, Чачански глас, Чачанске новине*) и 1 наслов месечне штампарије (*Република*). Кориче се и чувају 3 наслова (*Политика, Спорт, Нин*). У току године дневни лист *Спорт* је престао са излажењем. За Завичајно одељење је набављан лист *Таковске новине* а за Дечје одељење су добијана два наслова (*Невен и Светосавско звонце*). Нови наслови су: *Зборник радова Музеја рудничко-таковског краја, Доситејево врт, Летопис Народне библиотеке „Стеван Самарџић“ Пљевља и Призор: часопис за културну историју Јадра*.

Библиотеци „Браћа Настасијевић“ у Горњем Милановцу поклоњено је 26 наслова (202 укоричена годишта) издања „Дечјих новина“ којима су употпунили своје завичајне колекције. Народном музеју у Чачку поклоњено је 14 наслова (156 свески) серијских публикација који су расходоване из фонда Научног одељења. Највећи део чине издања Југословенске академије знаности и уметности издате од 1950. до 1980. године. Дупликати из фонда Одељења периодике су послати на адресе 11 библиотека и удружења.

Стручни рад

Мирко Дрманац учествовао је у ревизији фонда Библиотеке, укључујући и ревизију фонда периодике. Он је завршио унос серијских публикација из легата Миливоја и Божидарке Филиповић у Кобис базу и коаутор је *Каталога Легата*. Унета су сва годишта од укупно 60 наслова.

Стручно усавршавање

Мирко Дрманац је 11. октобра присуствовао акредитованом семинару „Вики-библиотекар“ који је одржан у Регионалном центру за професионални развој запослених у образовању.

Мирко Дрманац је 14. децембра присуствовао тринаестој међународној научној конференцији под називом „Корисници библиотечких услуга: историјска перспектива и савремене тенденције“ у организацији Библиотекарског друштва Србије у Народној библиотеци Србије.

Мирко Дрманац је као представник Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ присуствовао међународној конференцији „Сobiss 2016“ која је одржана 22. и 23. новембра у Марибору.

Мирко Дрманац је 28. октобра присуствовао стручном семинару „Каталогизација серијских публикација и формирање и одржавање збирке серијских публикација“ који је одржан у амфитеатру Народне библиотеке Србије.

Мирко Дрманац је 22. децембра организовао годишњи састанак Комисије за серијске публикације Библиотекарског друштва Србије који је одржан у Народној библиотеци Србије.

Објављени радови

Мирко Дрманац у току маја 2016. приредио рад „Да ли је Јакшић учио Диса?“ за лист „Дисово пролеће“.

Мирко Дрманац и Александар Вукајловић приредили рад „Мобилизација сећања: прикупљање и дигитализација историјске грађе“ за 22. број стручног часила „Глас библиотеке“.

Мирко Дрманац учествовао као један од коаутора у припреми монографије „Каталог легата Миливоја и Божидарке Филиповић“.

Културно-просветна делатност

Радници Одељења добили су плакета за промотивни филм „Echoes of Memories“ за учешће на конкурс у LoCloud пројекта који су осмислили и реализовали Мирко Дрманац и Љубиша Ћирковић.

Мирко Дрманац имао излагање на трећој трибини о прошлости у организацији Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ под насловом „Рат (дис)континуитета: српска модерна и књижевна периодика 1914-1918“ која је одржана 23. марта у библиотеци Међуопштинског историјског архива у Чачку.

Мирко Дрманац је 14. априла организовао и водио посету ученика Основне школе „Иво Андрић“ из Прањана и Основне школе „Свети Петар Ореховец“ из Хрватске установама културе у Чачку. Посећени су Уметничка галерија „Надежда Петровић“, Народни музеј у Чачку, „Римске терме“, као и Завичајно и Научно одељење Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“.

Мирко Дрманац је 15. маја организовао и водио промоцију едиције „Србија 1914-1918“ која је одржана у библиотеци Међуопштинског историјског архива у Чачку. Он је 21. октобра приредио изложбу књига и документа из фонда Завичајног одељења и Међуопштинског историјског архива у Чачку посвећену обележавању државног празника „Дан сећања на српске жртве у Другом светском рату“. Изложба је отворена у Позајмном одељењу за одрасле читаоце.

Љубиша Ћирковић вршио је и послове дизајна и израде плаката, позивница и каталога за „Штампану реч“ и „Дисово пролеће“, дигитализације и монтаже аудио и видео материјала као и вођења књижевних вечери.

ЦЕНТАР ЗА ДИГИТАЛИЗАЦИЈУ

Центар за дигитализацију је у 2016. години наставио обављање активности на пољу заштите и промоције културног наслеђа у дигиталном облику, одржавања информационог система у Библиотеци, односно подршке запосленима и корисницима у коришћењу нових технологија. Одласком др Богдана Трифуновића са позиције информационог менаџера Центра на место директора установе децембра 2016, Центар за дигитализацију остао је без једног стално запосленог, што током 2016. године није решено. Послове у Центру

обављали су стално запослени библиотекар-информатичар Александар Вукајловић, док су књижничар Љубиша Ђирковић и библиотекар Владимир Симић део радног времена посвећивали дигитализацији књижне, некњижне и аудио-видео грађе. Значајну помоћ током четири месеца 2016. године у дигитализацији грађе пружила су два лица са инвалидитетом, ангажована по основу одобреног јавног рада.

Статистика Центра у 2016:

Дигитализовано укупно **36.798** страница грађе, од чега је новинских исечака – 15.599, књига – 3.362, новина – 12.563, часописи – 329, фотографије – 2.193, сликовнице – 121, разно – 2.631

Колекције новинских чланака: тема спорт – 8.600, Чачак – 4.200 Драгачево – 2.000.

Поред дигитализације текуће године Чачанског гласа и Чачанских новина завршена је дигитализација радничких новина компаније Слобода – 3.400 а дигитализоване су и колекције радничких новина Југопревоз-Аутопревоз - 2.200, Фабрика резног алата – 1.837 и започета дигитализација новина Цер – 300.

Дигитализована колекција новине Драгачевски трубач - 1.000.

Објављено укупно у Дигиталној библиотеци на интернету 79.782 страница, од тога у 2016. години 5.797.

Од 2014. године свакодневно се архивирају видео прилози објављени на сајту ТВ Галаксија, укупно 86 ГБ података – у 2016. години 2.533 фајла (видео прилога).

Стручни рад:

Радници Центра одржавају сајт и дигиталну дигиталну библиотеку. Такође учествују у одржавању друштвених мрежа, на које се постављају фотографије и извештаји са програма а уведена је и пракса да се путем разних апликација које омогућава Facebook обавештавају пратиоци наших друштвених мрежа о програмима библиотеке. Од марта 2016. године у сарадњи са Завичајним одељењем се постављају текстови На данашњи дан (око 70 текстова). Страницу Библиотеке у 2016. години пратило је 3250 особа (увећање за око 750 у односу на 2015. годину).

Путем БизСМС апликације коју омогућава Телеком Србија обавештавају се корисници Библиотеке о програмима установе (најаве програма путем текстуалних порука), а такође се несавесни корисници опомињу да врате књиге.

Радници Центра пружају техничку подршку у техничкој припреми и поставци изложби које организује Библиотека. Укључени су у објављивање публикација (скернирање грађе, фотографисање и припрема за штампу). Такође се снимају и фотографишу сви програми установе.

Александар Вукајловић је у сарадњи са Светланом Петровић, секретаром установе и директором израдио план набавки и учествује у истраживању тржишта за набавку добара и услуга а такође је и председник комисије за јавне набавке у установи (набавке књига и штампа публикација).

Током јуна месеца узето је активно учешће у процесу ревизије књижног фонда
У октобру активно учешће у припреми квиза Библиогенијалци у сарадњи са Дечијим одељењем

Александар Вукајловић постављен је за руководиоца радног тела за ФУК и за координатора израде Плана Интегритета.

У периоду септембар-децембар 2016. у Центар су распоређена два лица на основу Јавног рада запошљавања особа са инвалидитетом који су обављали послове

дигитализације новинских исечака (око 12.000) и селекције кључних речи (Чачански глас 1986-1987. година)

У 2016 је преузета архива радничких новина Фабрике резног алата и архива фотографија за дигитализацију.

Стручно усавршавање:

- Акредитован семинар Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ *Вики-библиотекар* одржан је 11. и 12. октобра 2016. године у Регионалном центру за професионално усавршавање у Чачку.

Објављени радови:

Мобилизација сећања – прикупљање и дигитализација историјске грађе. Дрманац Мирко, Александар Вукајловић, у: *Глас библиотеке* . – Бр. 22(2016), стр. 159-174.

ДИРЕКТОР

Директор Библиотеке од децембра 2015. године је др Богдан Трифуновић, виши библиотекар, историчар и доктор наука из области студија културе. У Библиотеци ради од 2004. године, највише на пословима дигитализације библиотечке грађе и дигиталне заштите културног наслеђа, а у периоду 2010-2015. година вршио је и функцију заменика директора Библиотеке. Од фебруара 2016. године председник је Библиотекарског друштва Србије, чији је и дугогодишњи члан.

Директор је по Статуту установе и директор манифестације „Дисово пролеће“, а током 2016. године обављао је и функцију председника Одбора „Летњих дана културе“ у Чачку, члана редакције стручног часописа „Глас библиотеке“ и научног часописа „Библиотекар“. Члан је Заједнице матичних библиотека Србије.

Директор је надзирао и координирао објављивање свих издања Библиотеке у 2016. години (Књига госта, књига Младог Диса, Зборник радова о Бранку В. Радичевићу, Каталог Легата Филиповића, часопис „Дисово пролеће“, часопис „Глас библиотеке“, каталог изложбе лаурета Дисовог пролећа), уредивши „Каталог Легата Миливоја и Божидарке Филиповић“. Руководио је процесом ревизије фонда Библиотеке у 2016. години. Аутор је серије „Трибина о прошлости“ и њихов најчешћи водитељ и дискутант.

Објављивао је стручне и научне радове из историје и библиотекарства током 2016, и учествовао на неколико стручних скупова у земљи и иностранству (у Мађарској, Хрватској). Аутор је пројеката за јавне радове у 2016, коаутор пројеката који су у 2016. години одобрени на конкурс Министарства културе и информисања, аутор више прилога на веб сајту Библиотеке (сам сајт је дело Богдана Трифуновића), као и веб сајта „Књижне инсталације за е-генерације“. Као руководилац одговоран је за увођење Финансијског управљања и контроле у установи од 2016. године и примену Плана интегритета. Директор је током 2016. године активно учествовао у доношењу свих аката и одлука које су битне за функционисање установе, поштујући при том све релевантне законске одредбе.

ЛЕТЊИ ДАНИ КУЛТУРЕ

У складу са „Правилима о организовању манифестације *Летњи дани културе*“ у Чачку (Члан 2.), Град Чачак је поверио Градској библиотеци „Владислав Петковић Дис“ организацију Летњих дана културе у Чачку другу годину заредом, и у 2016. години. Манифестацију је реализовао Одбор Летњих дана културе који чине: Богдан Трифуновић (председник Одбора), Александар Дачић, Ана Богићевић, Драгојло Јеротијевић, Гордана Мајсторовић, Лела Павловић, Делфина Рајић, Маријана Лазић, Маријана Рацковић и директор манифестације, Даница Оташевић, која је прошле године преузела мандат и функцију. За пријем конкурсне документације и вођење других административних послова у 2016. години била је задужена Марија Радуловић.

Одбор Летњих дана културе за 2015. и 2016. годину чине:

1. Богдан Трифуновић, Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“, председник Одбора;
2. Александар Дачић, помоћник градоначелника Чачка за друштвене делатности;
3. Ана Богићевић, Машинско-саобраћајна школа Чачак;
4. Драгојло Јеротијевић Дом културе Чачак;
5. Маријана Лазић, Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“;
6. Гордана Мајсторовић, Туристичка организација Чачка;
7. Лела Павловић, Међуопштински историјски архив Чачак;
8. Делфина Рајић, Народни музеј Чачак;
9. Маријана Рацковић, Уметничка галерија „Надежда Петровић“.

КОНКУРС

Конкурс Летњих дана културе (ЛДК) трајао од 30. марта до 30. априла 2016. године. На конкурс су са својим програмима могли учествовати појединци, организације и удружења са територије општине Чачак. Одбор је једногласно усвојио и одлуку да у 2016. години установе културе у Чачку не могу конкурисати својим програмима. На конкурс је пристигло 39 предлога програма.

Одбор ЛДК је на седници одржаној 11. маја 2016. године разматрао све пристигле програме и донео одлуку о њиховом финансирању/суфинансирању. Одбор је прихватио укупно 20 програма који су суфинансирани у укупном износу од 700.000,00 динара нето. Од 20 прихваћених програма 7 је музичких, 5 ликовно-визуелних, 5 сценских, 1 књижевни и 2 су филмско-мултимедијални.

ПРОГРАМ МАНИФЕСТАЦИЈЕ

Програми ЛДК одржани су у периоду 1. јул – 27. август 2016. Укупно 20 извођача је реализовало 60 културних програма током два месеца: концерти, изложбе, књижевне вечери, радионице, предавања. Програме је пратио жири и чланови Одбора ЛДК, који су фотографисали поједине програме.

ПУБЛИКА

С обзиром на разноврсност одржаних програма публику Летњих дана културе чинили су сви узрасти становништва, разних интересовања из области културе. Чланови

Одбора и жири манифестације констатовали су да је посета појединим програмима била висока са преко 100 посетилаца, док је код неких она била слабија. Неки програми су имали циљану публику, са одабраним местом за тај профил интересовања (књижевне вечери, предавања, радионице), док су други ишли на спонтаност и партиципацију случајних пролазника (концерти на отвореним просторима шеталишта, трга, парка, градске плаже и слично). Жири је утврдио да су по броју учесника и одзиву публике најмасовнији програми били музички садржаји, програми културно уметничких друштава и програмске радионице за децу.

ЖИРИ

Правилима Манифестације (Члан 11.) предвиђено је да Одбор бира жири који доноси одлуку о најуспешнијем програму у текућој години. Жири је остао у истом саставу као и 2015. године: Зорица Лешовић Станојевић (новинарка „Чачанског гласа“), председница жирија, и чланови Предраг Живковић (запослен у Уметничкој галерији „Надежда Петровић“) и Небојша Јовановић (новинар Озон прес-а). Одбор је расподелом средстава манифестације у 2016. години предвидео новчану надокнаду за рад жирија у укупном бруто износу од 25.000 динара (укупно за сва три члана).

На састанку одржаном 16. септембра 2016. године жири је донео одлуку да титулу најбољег програма Летњих дана културе 2016. равноправно поделе програми: „Викенд знања и играња“ Агенције за подучавање „Little Big Ben“ и документарни филм „Породица Петровић“ Љубише Ћирковића.

Жири је похвалио неколико програма: „Луткарско позориште за вас“, радионицу луткарства коју је реализовао Регионални центар за професионални развој запослених у образовању, документарни филм „Путевима српске војске“ Стефана Лукића, комедију „Чекајући Марчела“ у извођењу Баћка Букумировића и Владимира Јоцовића, „Крадем ти се у вечери“, вече серенаде Бориса Капетановића, калиграфско-иконграфску радионицу Центра за визуелна истраживања „Круг“. Похваљена су и два музичка програма „Summer gig“ фестивал и „Некултурни рокери: Шканк и За Ц“.

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ

Буџет манифестације остао је непромењен у односу на 2015. годину, 900.000 динара. Од тог износа 700.000 динара (нето) Одбор је наменио за 20 одобрених програма. Пошто су у овој години одобрени програми и физичких лица, за суфинансирање ових програма (у укупном износу од 318.000 нето) плаћени су доприноси за социјално, пензионо и здравствено осигурање у износу од око 140.000 динара, чиме су се исцрпла средства иначе предвиђена за рекламирање и штампање промотивног материјала (плакати, флајери, рекламе). Укупно потрошена средства ЛДК 2016 су 901.726,35 динара, из којих су исплаћени програми и ауторски хонорари са доприносима у случају склапања уговора са физичким лицима.

РАД ОДБОРА

Рад Одбора заснивао се на седницама Одбора које је заказивао председник, као и у телефонским консултацијама и комуникацији путем електронске поште. У периоду 7. март - 26. септембар 2016. године Одбор је одржао четири седнице у просторијама организатора и на свакој седници вођен је записник. Одбор је одлуке доносио на

седницама којима је присуствовала већина од девет чланова, након дискусије и изјашњавањем чланова Одбора да ли су за или против предлога. Већину одлука Одбор је донео једногласно, а у случајевима поларизације мишљења чланова Одбора о томе је остављен писани траг у записницима са седница. Одбор је настојао да се у свом раду води правилом консензуса и да према јавности иступа као колективно тело.

Почетком фебруара 2016. године Граду Чачку као оснивачу ЛДК Одбор је доставио списак предложених измена *Правила* ЛДК који је настао на основу постојећих *Правила* на 8. седници у 2015. години. Град Чачак је Одбору вратио радну верзију нових *Правила* коју је Одбор размотрио и дошао до следећих закључака:

1. Потребно је да Град Чачак као оснивач ЛДК покаже веће интересовање за проблеме са којима се Одбор сусреће у оваквом облику рада, као и саме установе културе и ТОЧ који су организатори манифестације ЛДК.
2. Радна верзија *Правила* предвиђа веће и нове трошкове уместо да их смањи.
3. Чланови *Правила* су међусобно неусаглашени и у колизији.

Одбор ЛДК је једногласно донео закључак да је:

Радна верзија *Правила* која је достављена Одбору је неусаглашена и непримењива. Одбор предлаже да се у 2016. и 2017. години, након додатних консултација донесе нова верзија *Правила*. Одбор ЛДК предлаже и да се на првом месту повећају средства за Летње дане културе, односно да се боље координирају Летњи дани културе са осталим садржајима који се организују у летњем периоду у циљу квалитетније и садржајније понуде културних и забавних садржаја. Неопходно је додатно професионализовати организацију ове манифестације како би се она унапредила и учинила квалитетнијом, јер се од установа културе тражи да се баве пословима за које немају довољно људских, материјалних, логистичких и стручних капацитета. Професионализација се може увести кроз ангажовање програмског менаџера за летње програме, који би сарађивао са програмским саветом/одбором и надлежним градским службама.

Чачак, 25. 04. 2017.

Извештај сачинио
др Богдан Трифуновић, директор

Прилози:

- Реализација Плана из средстава буџета за 2016. годину
- Извештај о реализацији финансијског плана установе за 2016. годину